
Helyek és mintázatok – online interakciók földrajzi dimenziói az interurbán telekocsizás példáján

dr. Bálint Dóra

2022. október 7.

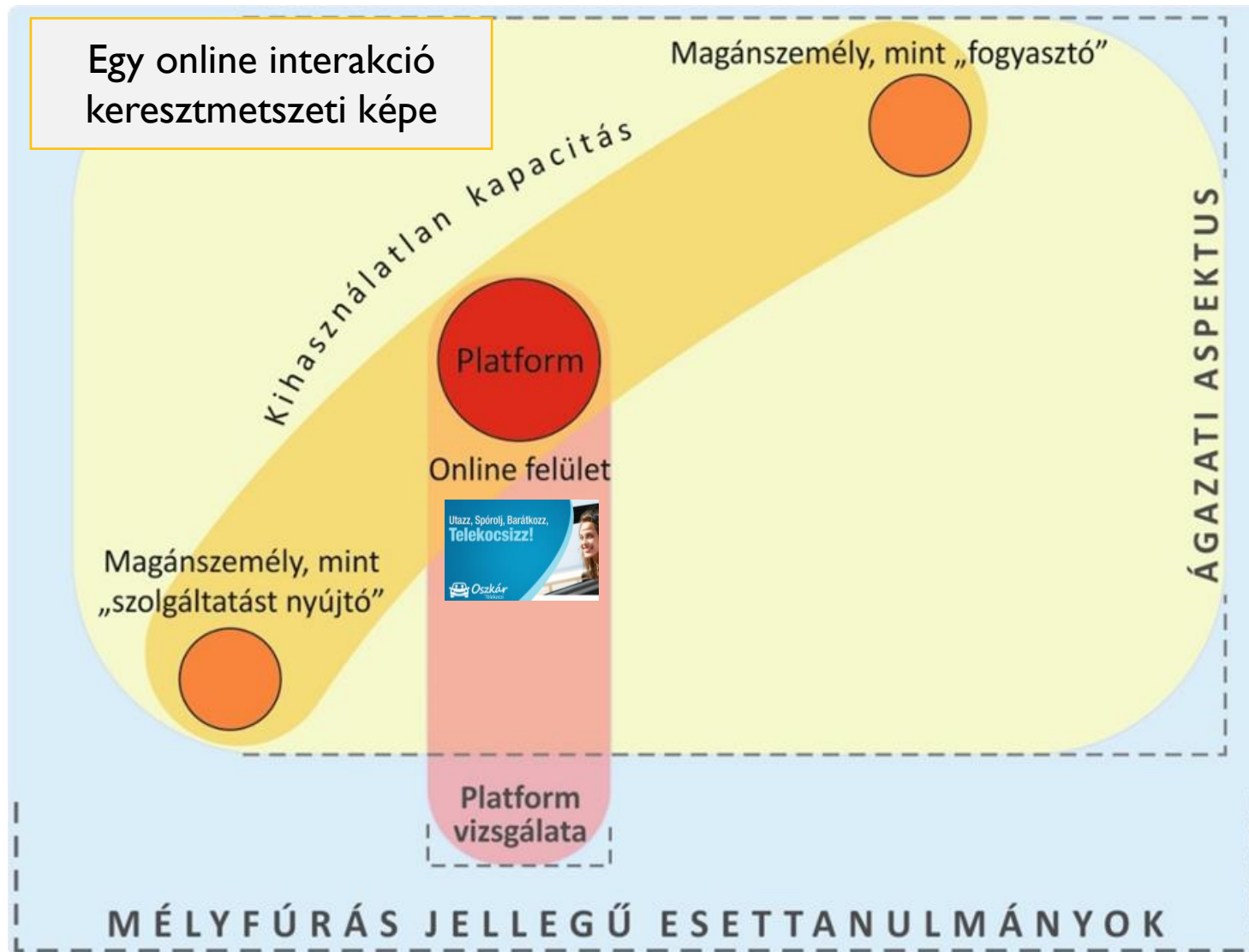
Felépítés – kutatási kérdés

1. Bevezetés
2. Kutatási módszerek
3. Eredmények – Helyek
4. Eredmények – Mintázatok
5. Összefoglalás

Kutatási kérdés:

- Milyen területi mintázatokkal jellemezhetők az online interakciók a lokális térben? Azonosíthatóak-e területi koncentrációk? Milyen típusú helyekhez kötőnek a találkozási pontok?

1. Bevezetés: az online interakciók felépítése

- Fókuszálás – magánszemélyeket összekötő platformok (P2P)
- Platform: honlap / mobilapplikáció
- Meghatározott cél – szektorok: Közlekedés, turizmus

Forrás: Bálint D. 2018.

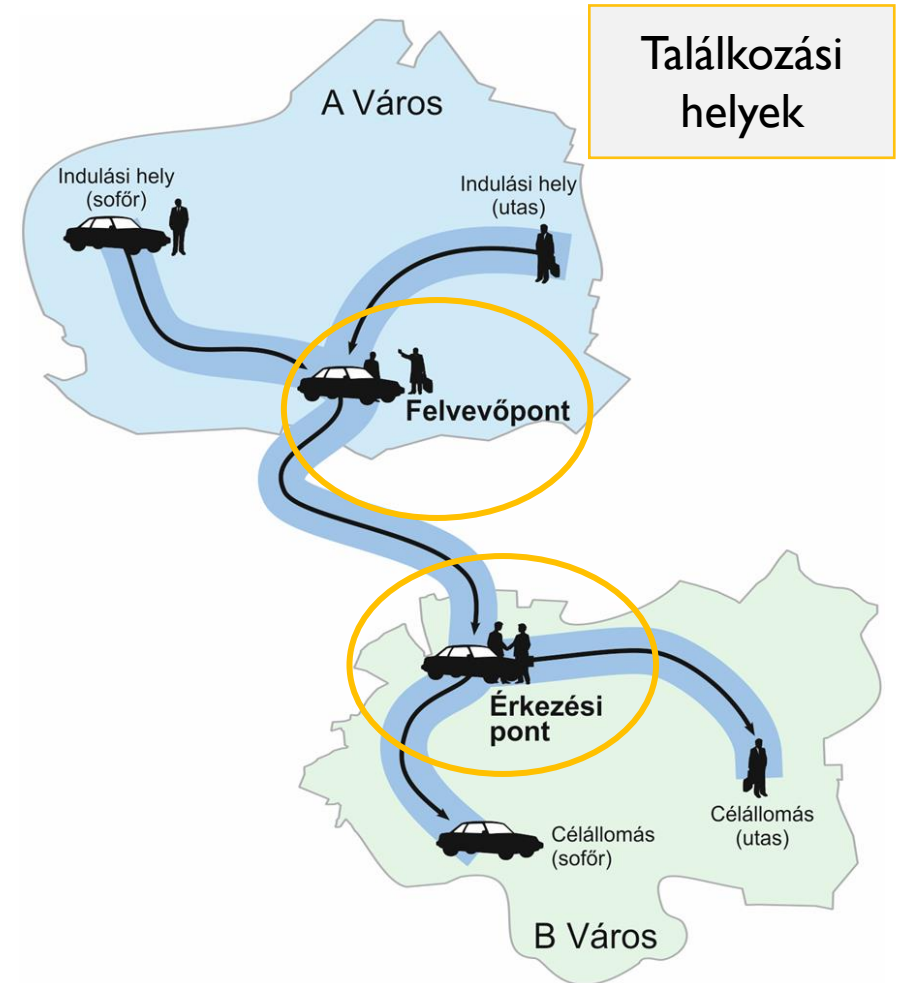
Platform kiválasztása

OSZKÁR.com – interurbán telekocsi-platform

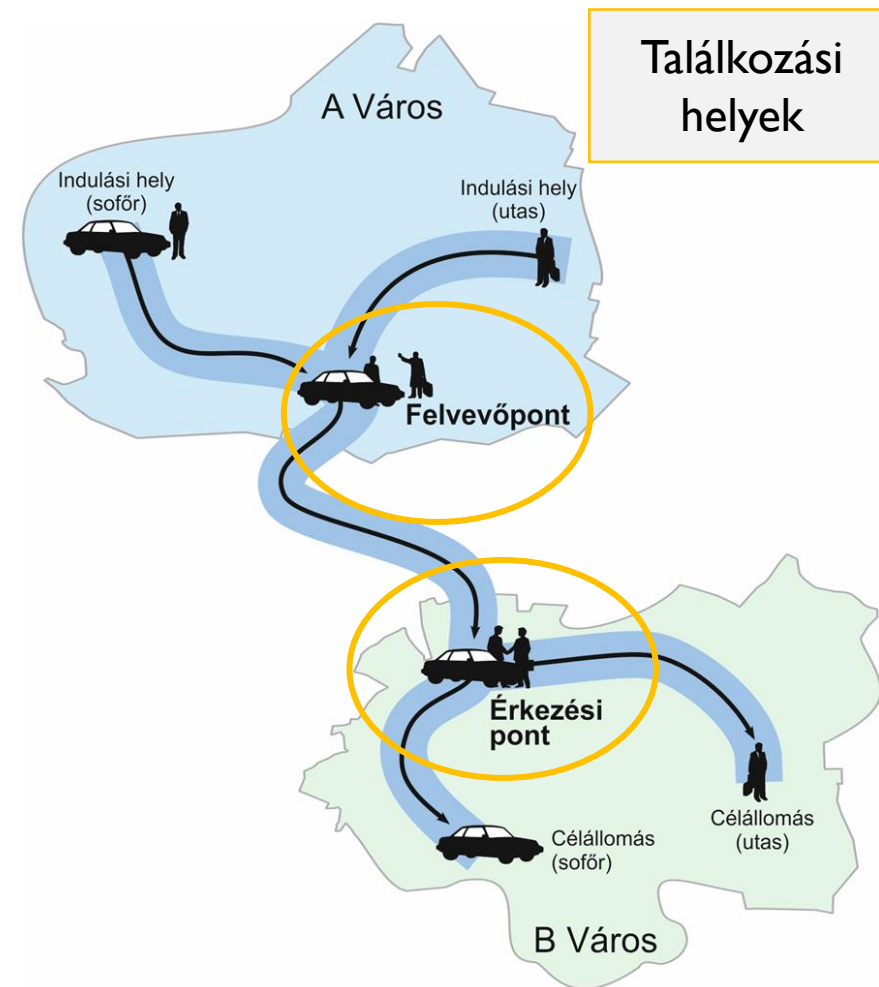
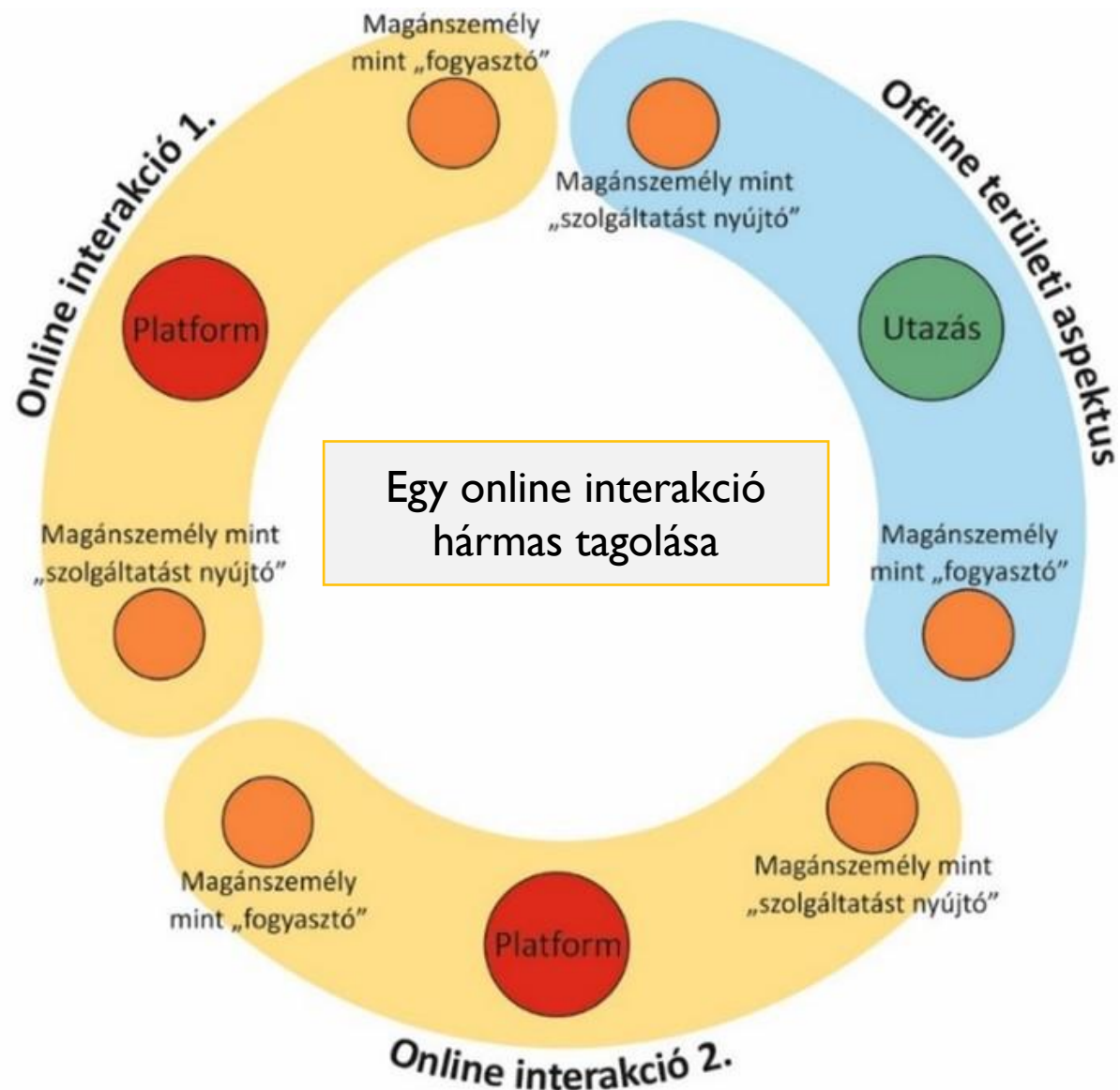
- Alapítva: 2007
- Legnagyobb hazai P2P platform (500 000 felhasználó)

OSZKÁR.com viszonylatok jellemzői:

- Komplementaritás – közösségi közlekedés
- Alkalmoszerű, 100 km feletti utazások
- Kritikus tömeg
- Budapest-központúság

2. Módszerek – Területi dimenziók

2. Módszertan – területi fókusz

Vizsgált települések

- Hazai megyei jogú városok (N=5)
- Népszámszám: 50 000 – 250 000 fő

Adatok

- OSZKÁR.com adatbázisa (332 156 Excel sor)
- Intervallum: 30 nap (2017 szeptember)

Adatfeldolgozás

- Kézi adattisztítás
- QGIS szoftver – geokódolás,
0,5 %-nál gyakoribb említések megjelenítése

	Debrecen	Szeged	Kecskemét	Tatabánya	Sopron
Említések száma (db)	15 349	12 299	5368	1047	2102

2. Módszertan – adatok

Vizsgált települések

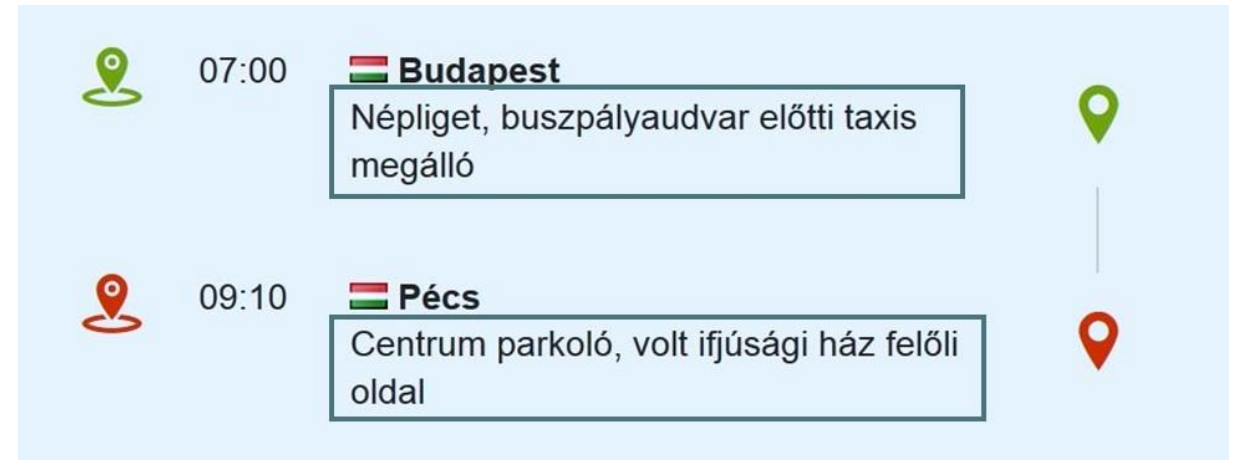
- Hazai megyei jogú városok (N=5)
- Népszámszám: 50 000 – 250 000 fő

Adatok

- OSZKÁR.com adatbázisa (332 156 Excel sor)
- Intervallum: 30 nap (2017 szeptember)

Adatfeldolgozás

- Kézi adattisztítás
- QGIS szoftver – geokódolás,
0,5 %-nál gyakoribb említések megjelenítése

Debrecen	kishegyesi u. 61.
Debrecen	Kishegyesi u. McDonald's
Debrecen	Kishegyesi u. Tesco parkoló
Debrecen	Kishegyesi u. Tesco Kürtöskalácsos pavilon
Debrecen	Kishegyesi u. tesco park
Debrecen	Kishegyesi u. Tesco parkolo
Debrecen	Kishegyesi u. Tesco parkoló
Debrecen	Kishegyesi u. Tesco Sport Direct parkoló
Debrecen	Kishegyesi u. Tesco/Segner tér
Debrecen	Kishegyesi u., Mcdonalds parkoló.

2. Módszertan – adatfeldolgozás

Vizsgált települések

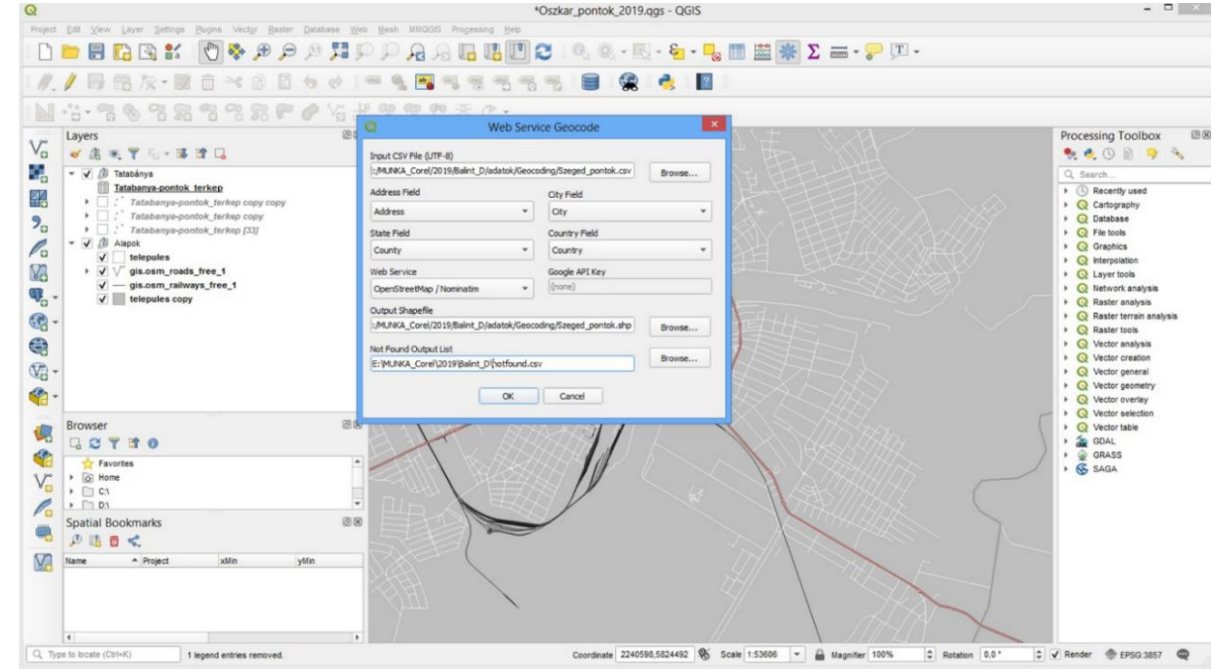
- Hazai megyei jogú városok (N=5)
- Népeségyszám: 50 000 – 250 000 fő

Adatok

- OSZKÁR.com adatbázisa (332 156 Excel sor)
- Intervallum: 30 nap (2017 szeptember)

Adatfeldolgozás

- Kézi adattisztítás
- QGIS szoftver – geokódolás,
0,5 %-nál gyakoribb említések megjelenítése

3. Eredmények – Helyek (sokszínűség, flexibilitás)

	Debrecen	Szeged	Kecskemét	Tatabánya	Sopron
I. Élelmiszerbolt, étterem parkolója (pláza, áruház)	42,8	27,9	34,4	23,5	16,0
II. Közlekedési csomópont (vonat, buszállomás, megálló)	22,2	24,6	23,3	14,1	26,7
III. Egyéni találkozási hely	9,7	12,2	11,0	23,3	16,2
IV. Imázselem (városháza, főtér, szobor, reprezentatív tér)	9,7	28,8	2,9	10,0	8,9
V. Benzinkút (töltőállomás)	6,5	2,9	9,4	21,9	12,4
VI. Városrész (lakónegyed, belváros)	2,9	2,6	11,9	5,6	5,4
VII. Egyéb infrastruktúra (gyárépület, temető, camping, hotel)	0	1,0	3,2	0	11,8
VIII. Oktatási-, kulturális és sportintézmény (egyetem, főiskola, stadion)	6,2	0	3,9	1,7	2,7

3. Eredmények – Helyek (flexibilitás)

	Debrecen	Szeged	Kecskemét	Tatabánya	Sopron
I. Élelmiszerbolt, étterem parkolója (pláza, áruház)	42,8	27,9	34,4	23,5	16,0
II. Közlekedési csomópont (vonat, buszállomás, megálló)	22,2	24,6	23,3	14,1	26,7
III. Egyéni találkozási hely	9,7	12,2	11,0	23,3	16,2
IV. Imázselem (városháza, főtér, szobor, reprezentatív tér)	9,7	28,8	2,9	10,0	8,9
V. Benzinkút (töltőállomás)	6,5	2,9	9,4	21,9	12,4
VI. Városrész (lakónegyed, belváros)	2,9	2,6	11,9	5,6	5,4
VII. Egyéb infrastruktúra (gyárépület, temető, camping, hotel)	0	1,0	3,2	0	11,8
VIII. Oktatási-, kulturális és sportintézmény (egyetem, főiskola, stadion)	6,2	0	3,9	1,7	2,7

3. Eredmények – Helyek (közlekedés)

	Debrecen	Szeged	Kecskemét	Tatabánya	Sopron
I. Élelmiszerbolt, étterem parkolója (pláza, áruház)	42,8	27,9	34,4	23,5	16,0
II. Közlekedési csomópont (vonat, buszállomás, megálló)	22,2	24,6	23,3	14,1	26,7
III. Egyéni találkozási hely	9,7	12,2	11,0	23,3	16,2
IV. Imázselem (városháza, főtér, szobor, reprezentatív tér)	9,7	28,8	2,9	10,0	8,9
V. Benzinkút (töltőállomás)	6,5	2,9	9,4	21,9	12,4
VI. Városrész (lakónegyed, belváros)	2,9	2,6	11,9	5,6	5,4
VII. Egyéb infrastruktúra (gyárépület, temető, camping, hotel)	0	1,0	3,2	0	11,8
VIII. Oktatási-, kulturális és sportintézmény (egyetem, főiskola, stadion)	6,2	0	3,9	1,7	2,7

3. Eredmények – Helyek 2.

	Debrecen	Szeged	Kecskemét	Tatabánya	Sopron
I. Élelmiszerbolt, étterem parkolója (pláza, áruház)	42,8	27,9	34,4	23,5	16,0
II. Közlekedési csomópont (vonat, buszállomás, megálló)	22,2	24,6	23,3	14,1	26,7

Infrastruktúra:

- Ingyenes, nagy parkolókapacitás
- Utas számára várakozási lehetőség (mosdó, fedett hely, étkezés)

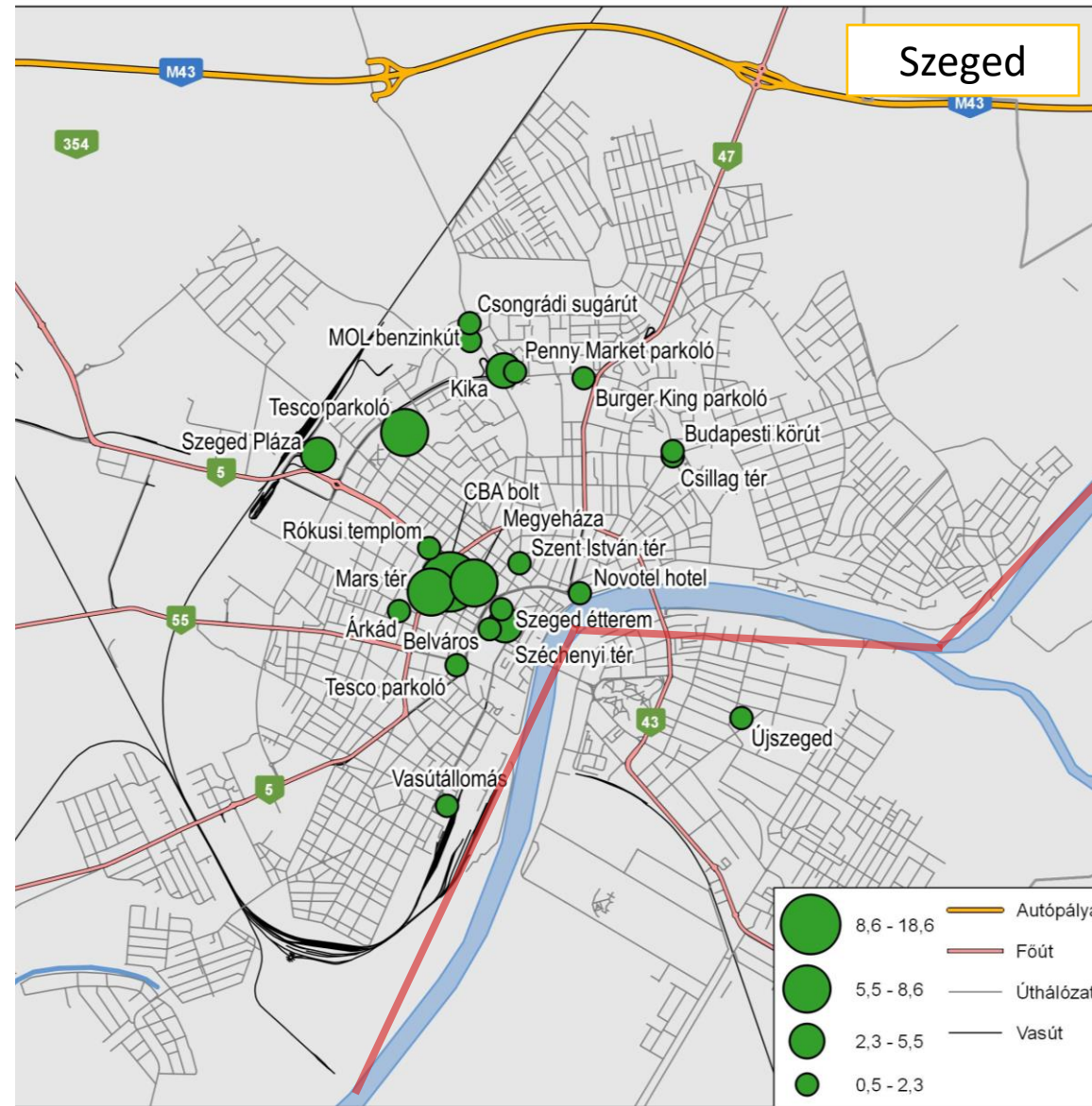
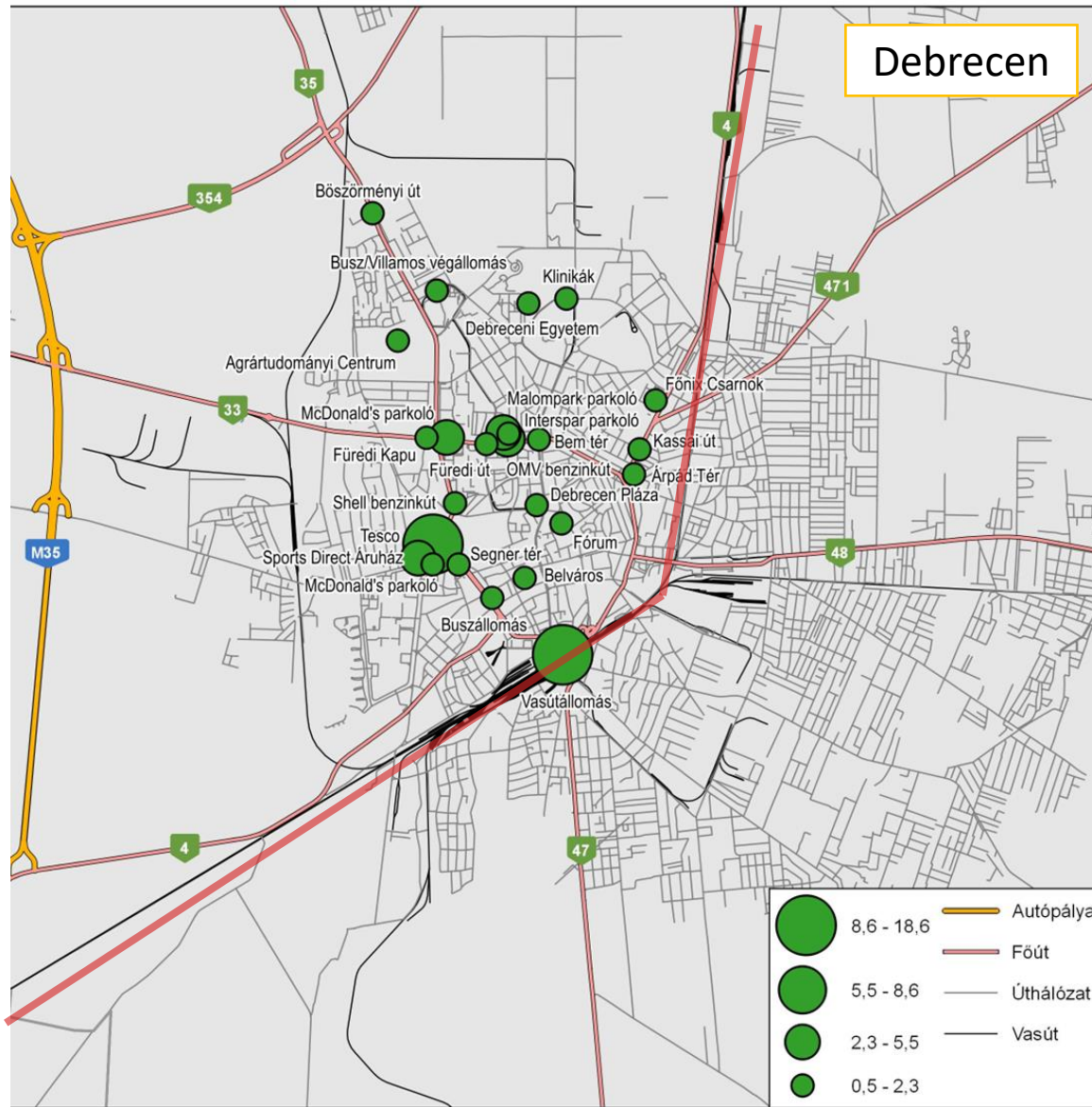
Elhelyezkedés:

- Kivezető utak közelében helyezkednek el

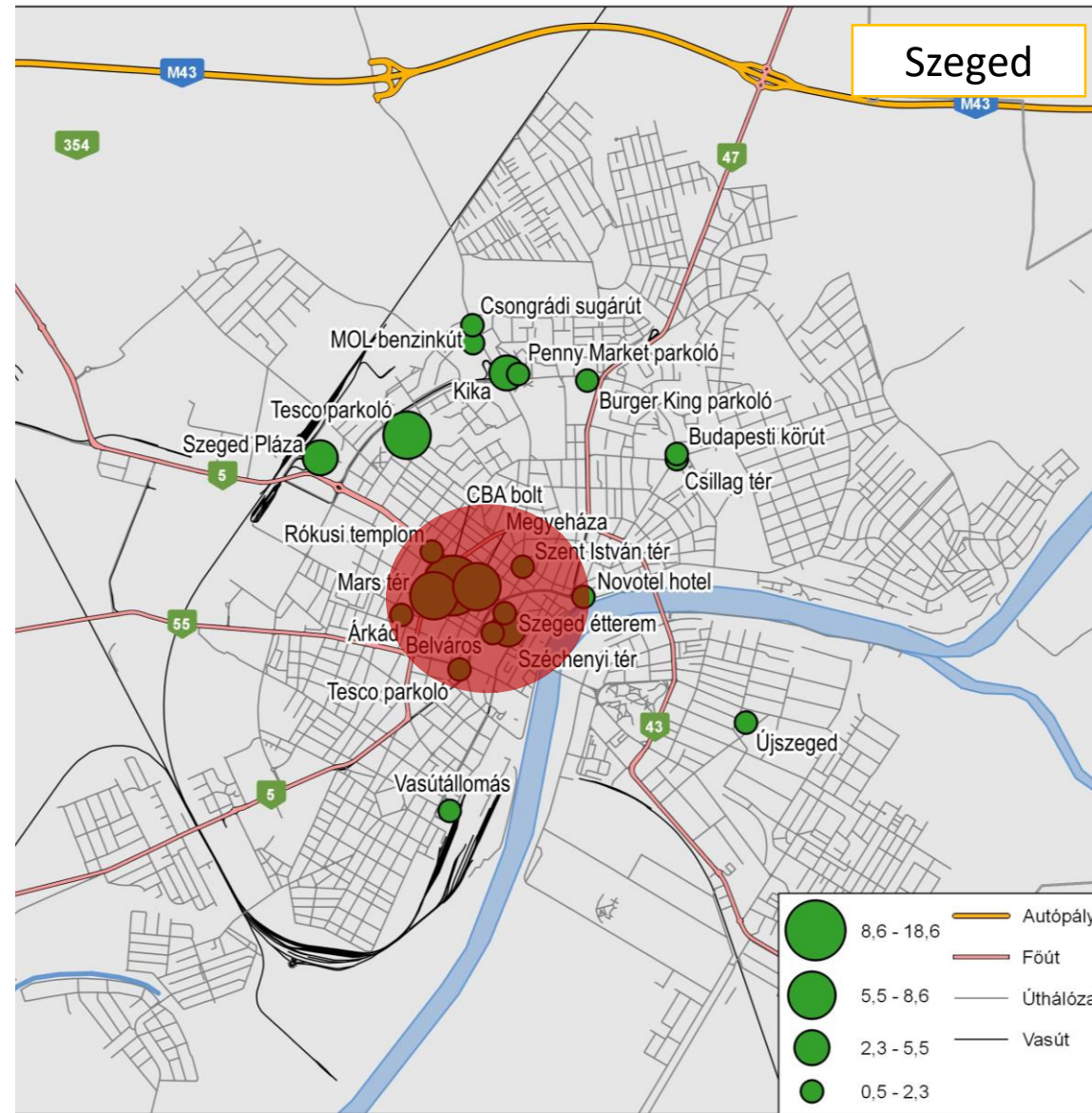
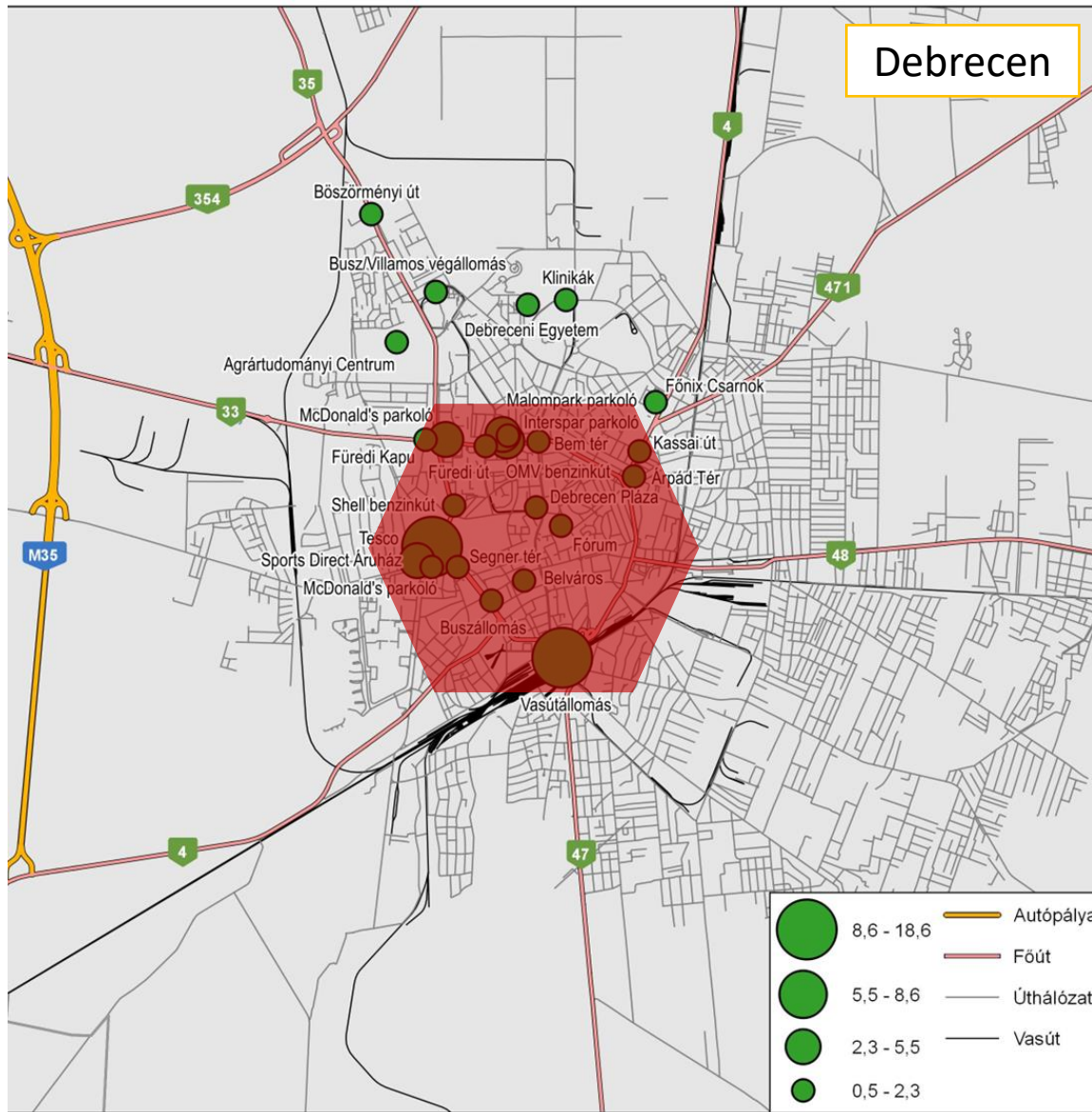
Tájékozódás:

- Könnyen beazonosítható helyek – mentális térképeken jól elhelyezhetők

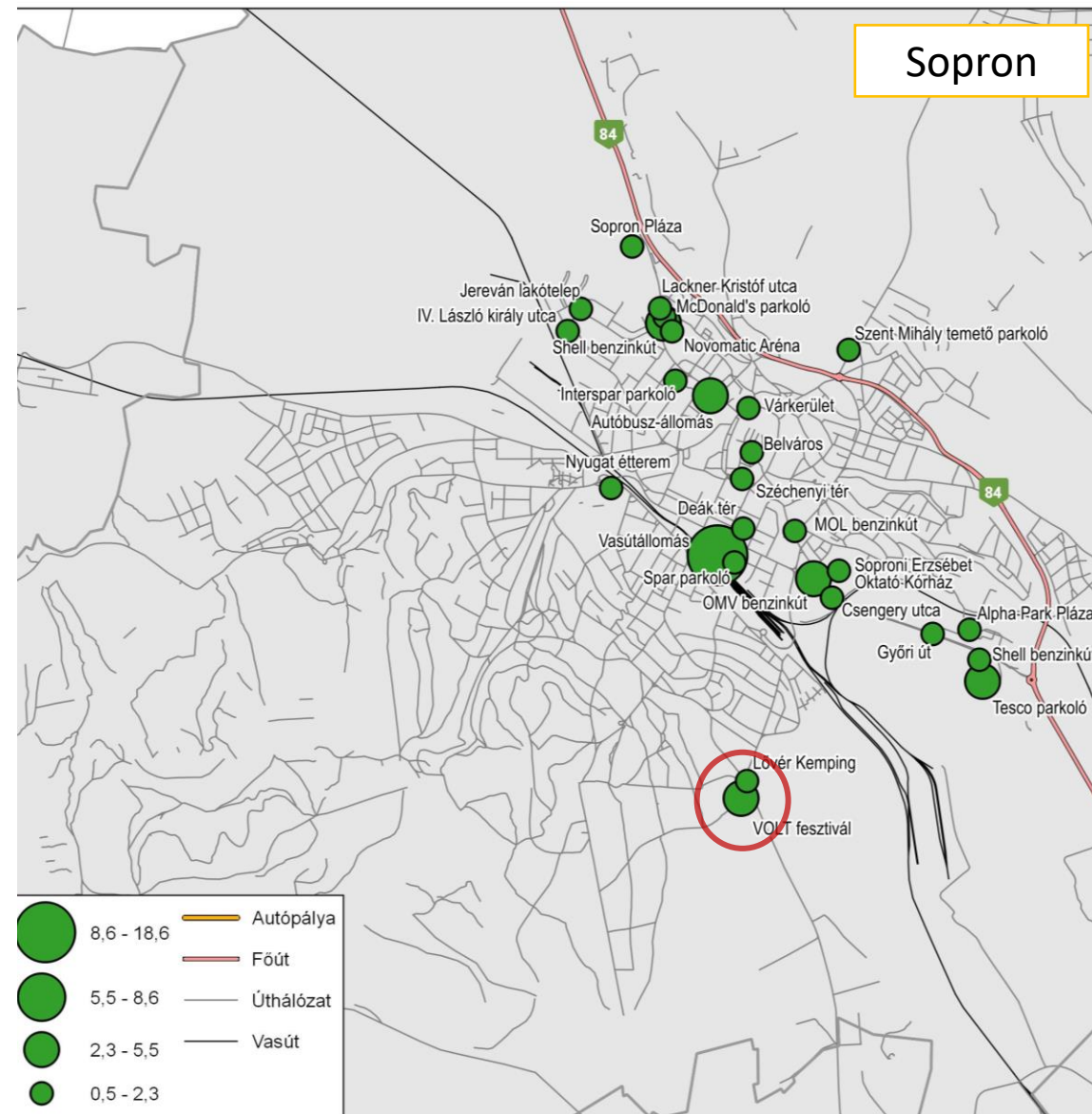
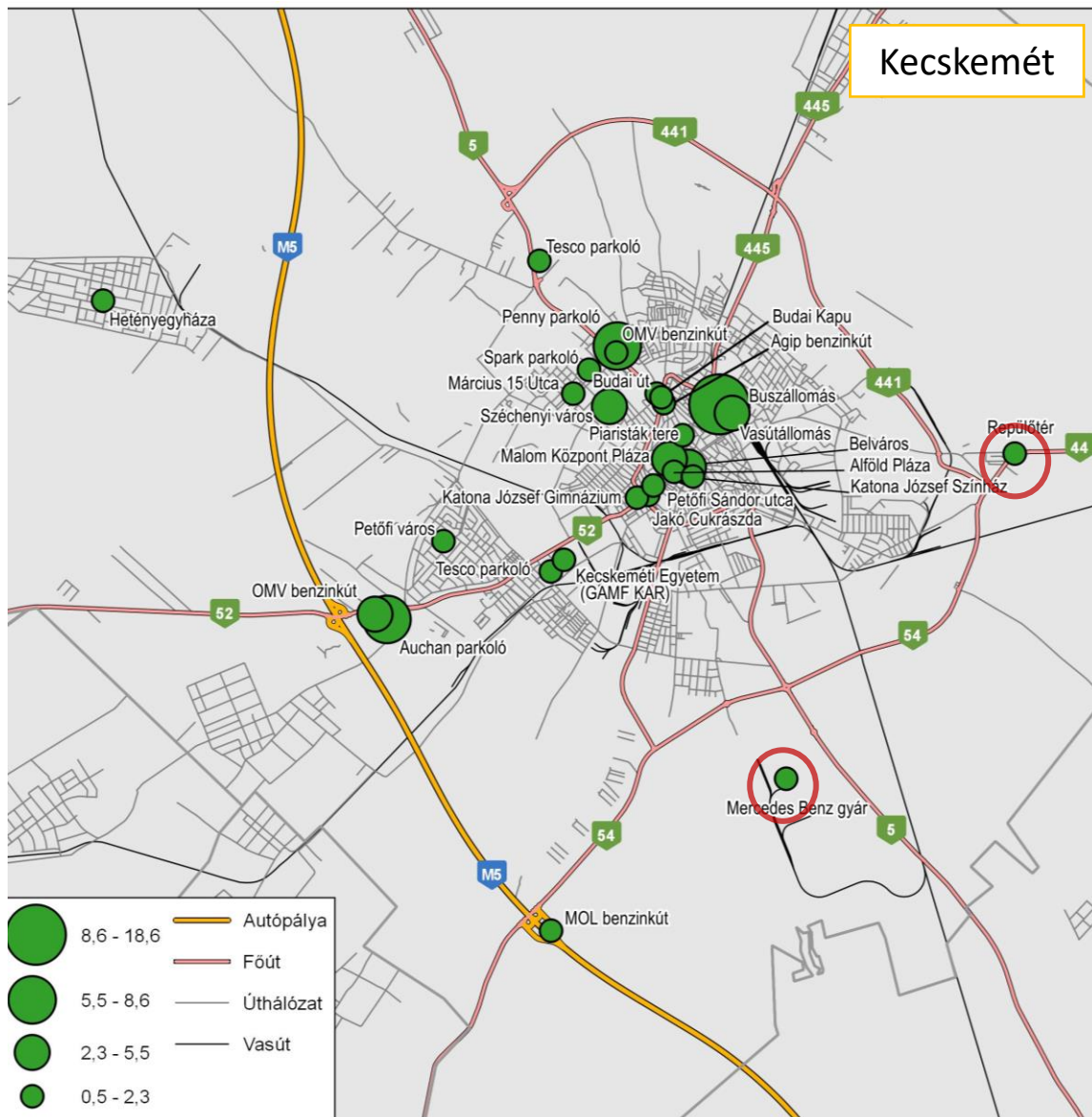
4. Eredmények – Mintázatok (aszimmetria)

Mintázatok – Belváros-központúság

Mintázatok – Egyedi jellemzők

5. Összefoglalás

Alapvetően a meglévő infrastruktúrára épül, de eltéréseket mutat a hagyományos közlekedési csomópontokhoz képest.

Helyek

- Legnépszerűbb ki- és beszállási helyek esetén meghatározó: megközelíthetőség, imázs és parkolókapacitás – „platform-vonzó helyek”
- A közösségi közlekedés megállóihoz/állomásaihoz képest sokszínűbbek – nyolc kategória
- Publikus helyek, „egyéni kategória” inkább a kisebb településeken jellemző

Mintázatok

- Területi aszimmetria – igazodnak a meglévő infrastruktúrához, nagyobb sűrűsödést mutatnak a települések autópályákhoz közelebb eső részein, kivezető utak mentén csoportosulnak
- Követik az adott város településmorfológiai és építészeti sajátosságait, főként a belváros környékére összpontosulnak
- Intermodális csomópontként szolgálnak, így fontos a helyi közlekedési infrastruktúrába való beágyazottság

Az online interakciók a publikus helyeket érintik, így azokat a személyeket is, akik nem tartoznak a felhasználók közé.

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

 dr. Bálint Dóra

 balint.dora@krtk.hu

 2022. október 7.